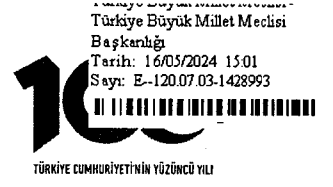




T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı



Sayı : E-54045643-610-14119989

Konu : Soru Önergesi (7/9621)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 26.02.2024 tarihli ve 43452547-120.07-1386420 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Tokat Milletvekili Sayın Kadim DURMAZ'a ait 7/9621 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/9621) (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 4E1A0F92-C0CE-42C5-B31A-2A2DD2E6E0BF

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Alkan DEMİR

Mühendis

Telefon No: (312) 258 85 85





T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**TOKAT MİLLETVEKİLİ SAYIN KADİM DURMAZ'A AİT 7/9621 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Şeker fabrikalarının özelleştirme işlemleri, şeker piyasasının dinamiklerini bozmadan, üretici ve tüketici menfaatlerini koruyacak tedbirler alınmak suretiyle tamamlanmış olup 2018 yılında yapılan özelleştirmeden bu yana özelleştirilen bütün fabrikalarda üretim devam etmektedir.

2023/2024 pazarlama yılı kampanya dönemi devam etmekte olup mevcut durum itibarıyla tahmini 25 milyon ton şeker pancarı üretimi yapılmış bu üretimin 9 milyon 700 bin tonu kamu, 15 milyon 500 bin tonu özel fabrikalar tarafından işlenmiştir.

2023/2024 pazarlama yılında şirketler tarafından yaklaşık 25 milyon ton A kotası pancarı, 50 bin ton C pancarı taahhüdü alınmıştır.

Şeker kotaları, 4634 sayılı Şeker Kanunu'nun "Kotalar ve kotaların tespiti" başlıklı 3'üncü maddesinde yer alan "Kotalar, fabrikaların üretim süreleri ile son üç yıllık ortalama fiili günlük işleme kapasiteleri ve/veya üretim miktarları ve randımanları esas alınmak suretiyle hesaplanır. İlk kez üretime geçecek ve üç yaşın altındaki şeker fabrikaları ile bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce kapasite artırımı izni almış olan fabrikalar için kota belirlenmesinde nominal üretim verileri esas alınır." hükmü kapsamında "Şeker Kotalarının Düzenlenmesi ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik" in "Kotaların tespiti ve tahsisi" başlıklı 5'inci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan;

- Yurt içi şeker talebi,
- Yurt içi şeker satış miktarı,
- Ülke şeker üretim kapasitesi,
- Şeker stok durumu,
- Nüfus artışı,
- Dış ticaret bilgileri,
- Şeker tüketimini etkileyen diğer unsurlar

uyarınca tahsis edilmektedir.

Özel ve kamuya ait şeker fabrikalarına 2022 yılında 2.681.250 ton, 2023 yılında ise 2.837.250 ton şeker kotası tahsis edilmiştir.

4634 sayılı Şeker Kanunu'nun yürürlüğe girdiği 2001 yılından bu yana Kanun gereği, şeker pancarı fiyatları veya avans fiyat her yıl, şeker fabrikası işleten gerçek ve tüzel kişiler ile üretici ve/veya üretici temsilcileri arasında, pancar ekiminden önce Ekim ayında başlayacak müzakereler sonucunda, yıllık enflasyon oranı, üretici maliyetlerindeki artış, dünya pancar fiyatları ve alternatif ürün paritesi dikkate alınarak en geç Kasım ayı sonuna kadar varılacak mutabakatla belirlenmektedir. Avans fiyat belirlenmesi durumunda kesin fiyat, izleyen yılın en geç Ekim ayında aynı usulle belirlenir.

Şeker Kanunu gereğince şirketlere tahsis edilen şeker kotalarının temini için ihtiyaç duyulan pancar üretiminin planlanması ve tedariki amacıyla, şeker fabrikaları ile üreticiler arasında düzenlenen sözleşme çerçevesinde şirketler üretim yapan üreticilere bakım, sulama ve söküm dönemlerinde ortalama %40-%45 oranında avans vermektedirler. Ayrıca Bakanlığımızca bitkisel üretim için verilmekte olan Mazot ve Gübre desteklerinden pancar üreticisi çiftçilerimiz de yararlanabilmektedir. Şekerpancarına 107 TL/dekar mazot-gübre desteği verilmektedir.

Nişasta bazlı şeker şirketlerinin şeker üretimleri anlık olarak izlenmekte olup aynı zamanda Bakanlığımız ve taşra teşkilatlarımız tarafından yerinde yapılan denetimlerle denetlenmektedir. 2023 yılında nişasta bazlı şeker şirketlerinde toplam 82 adet denetim gerçekleştirilmiştir.



T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Ülkemizde 4634 sayılı Şeker Kanunu çerçevesinde pancar şekeri ve nişasta bazlı şekerler (NBŞ) kota kapsamında üretilmekte olup, bu oranın sadece %2,5'i NBŞ (glukoz ve izolukoz) için tahsis edilmektedir. Nişasta bazlı şeker kotalarının ne kadar olacağı 4634 sayılı Şeker Kanunu ile düzenlenmiştir. Ayrıca, Cumhurbaşkanı kararıyla NBŞ kotaları %50 artırılabilir ve azaltılabilir. Tahsis edilen kota miktarının dışında üretilip yurt içine pazarlanan NBŞ ile ilgili cezai müeyyide 4634 sayılı Şeker Kanunu'nun 11'inci maddesinde yer alan hususlar çerçevesinde uygulanmaktadır.